

อนุสาวรีย์พระยาสุรินทรภักดีศรีณรงค์จางวาง

ประวัติความเป็นมา

มีวีรบุรุษผู้ก่อตั้งท่านหนึ่ง ที่เป็นกำลังสำคัญในการปกครองเมืองสุรินทร์คือ พระยาสุรินทรภักดีศรีณรงค์จางวาง ผู้ซึ่งมีความสามารถทางการปกครอง เจ้าเมืองผู้ก่อตั้งเมืองสุรินทร์ แม้จะเป็นเพียงบุคคลธรรมดาที่เดินทางเข้ามาเป็นเพียงแค่หัวหน้ากลุ่มไทยพื้นเมือง แต่ประวัติของเขา และด้วยความสามารถและความดี ทำให้ได้กลายเป็นเจ้าเมืองสุรินทร์

เชียงใหม่ ซึ่งเป็นชื่อเดิมของพระยาสุรินทรภักดีศรีณรงค์จางวาง ในตอนนั้นเป็นเพียงแค่หัวหน้ากลุ่มคนไทยพื้นเมืองที่ยกกันมาตั้งถิ่นฐาน โดยมีช้างมาด้วย ชนกลุ่มไทยพื้นเมืองนี้ก็เช่นเดียวกัน มีความรู้ในเรื่องของการเลี้ยงช้าง เชียงปุมเองก็เป็นคนชำนาญการในเรื่องช้างมาก จนกระทั่งวันหนึ่งมีช้างเผือกแตกออกมาจากในป่า วิ่งเข้ามาในเมือง ซึ่งแน่นอนว่าความดุร้ายของช้างนั้นมีมากมหาศาล บวกกับแรงของช้างซึ่งสามารถคร่าชีวิตคนได้ สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ 3 ได้โปรดเกล้าให้มีการล้อมจับช้างเผือกเอาไว้ ซึ่งเชียงใหม่ก็เข้าร่วมในการช่วยเหลือครั้งนี้ด้วย เชียงปุมประสบความสำเร็จในการติดตามช้างเผือกเป็นที่พอพระทัยมาก จึงได้โปรดเกล้าแต่งตั้งให้เป็น “หลวงสุรินทรภักดี” มีหน้าที่คอยควบคุมและปกครองเมือง

หลังจากนั้นก็เกิดเหตุการณ์ที่ทำให้หลวงสุรินทรภักดีได้มีความดีความชอบขึ้นมาอีกครั้งหนึ่งเมื่อเขมรเกิดการจลาจล กลุ่มเขมรบางกลุ่มอพยพเข้ามายังฝั่งเมืองสุรินทร์ ซึ่งในตอนนั้นมีชื่อเดิมว่า ประทายสมันต์ (ภายหลังถึงได้เปลี่ยนชื่อใหม่เป็นเมืองสุรินทร์) หลวงสุรินทรภักดียกกองทัพเข้าปราบปรามจนสำเร็จ จนทำให้บ้านเมืองที่กำลังจลาจลอยู่ในขณะนั้นได้สงบลง และได้โปรดเกล้าอีกครั้งแต่งตั้งเป็น “พระยาสุรินทรภักดี” (ซึ่งชื่อเมืองว่า สุรินทร์ เป็นชื่อที่ตั้งขึ้นใหม่ตามสร้อยพระนามของเจ้าเมืองอย่างพระยาสุรินทรภักดีนั่นเอง)

เมื่อพระยาสุรินทรภักดีถึงแก่กรรม เจ้าเมืองผู้ซึ่งเป็นพี่รักของพระราชารัฐร์ ยังคงระลึกอยู่ในจิตใจเสมอมา จึงมีการสร้างอนุสาวรีย์พระยาสุรินทรภักดีศรีณรงค์จางวางขึ้น เพื่อเป็นเกียรติให้กับท่านเจ้าเมือง วีรบุรุษนักรบผู้ก่อตั้งและปกครอง ปกป้องบ้านเมืองอยู่ตลอดมา ด้านหน้าของอนุสาวรีย์สร้างขึ้นเป็นงาช้างคู่ แสดงให้เห็นว่าท่านมีประวัติความเป็นมากับช้าง กว่าจะได้มาเป็นเจ้าเมืองสุรินทร์ ท่านเชี่ยวชาญในเรื่องช้างมาก่อน รูปปั้นมือขวาถือของ้าว แสดงออกถึงการเป็นนักรบผู้กล้าหาญ รวมถึงสะพานดาบไว้

ขอบคุณข้อมูลจาก <https://sites.google.com/site/surin615769/sthan-thi-thxng-theiyw/xnusawriy-phraya-surinthr-phakdi-sri-nrngkh-cangwang>